

Abstrakt

Východiska: Hudba je nezbytnou součástí lidského života. Užívání návykových látek je často spojováno s hudebními umělci, výzkumy však ukázaly, že riziko se týká i jejich posluchačů. Mezi rizikové žánry podle studií patří rock, pop, techno nebo rap. Posluchači mohou být touto hudbou ovlivněni a v důsledku toho mít sklony k různým typům rizikového chování.

Cíl: Cílem práce bylo zjistit prevalenci užívání návykových látek u posluchačů různých hudebních žánrů, tedy jak se užívání návykových látek mezi posluchači jednotlivých žánrů liší, v jaké míře tyto látky užívají a jaký žánr vykazuje nejvyšší míru užívání návykových látek. Dalším cílem bylo zjistit počty skóre screeningového dotazníku CAGE určeného k posouzení rizikovosti pití alkoholu. Dále se výzkum zaměřil na prevalenci užití tanečních drog celoživotně a následně v prostředí nočního klubu.

Metody: Pro sběr dat byl využit dotazník obsahující otázky inspirované Evropským modelovým dotazníkem, který obsahuje sadu otázek posuzujících prevalenci užívání návykových látek v celoživotním, dvanáctiměsíčním a třicetidenním rozmezí. Pro analýzu dat bylo využito metod deskriptivní statistiky.

Výsledky: Ve vybraném vzorku osob s preferencí jednoho z vybraných dvanácti hudebních žánrů byl nejvyšší počet osob fanoušky žánru pop a rock, nejméně žánru R&B. Nejvíce užívanou látkou byl alkohol, dále tabák ve formě cigaret, tabák ve formě elektronických cigaret a marihuana. Nejvíce posluchačů s prevalencí užití HHC v posledních 30 dnech bylo u žánrů pop a elektronická hudba. V posledních 30 dnech kratom užíli posluchači rocku a heavy metalu. Respondenti nejčastěji vykazovali z hlediska posuzování problémů s alkoholem pomocí screeningového dotazníku CAGE skóre 0, tedy nízké riziko vzniku závislosti na alkoholu. Posluchači žánrů pop, rock, heavy metal, rap a elektronické hudby vykazovali skóre 3 a více, které představuje vysokou míru pravděpodobnosti závislosti na alkoholu. Žánr s nejvyšší prevalencí užívání legálních i nelegálních návykových látek mezi jeho posluchači byl pop. Z hlediska tanečních drog byly nejčastěji užívány poppers, extáze a kokain. Elektronická hudba a techno byly žánry s největší škálou užitých tanečních drog. Poppers, extáze a kokain byly zároveň jedinými tanečními drogami, které respondenti užíli v klubu.

Diskuze a závěr: Výzkum je náhledem do vybraného vzorku osob, které uvedly preferenci jednoho z dvanácti hudebních žánrů. Navzdory limitům práce její výsledky rozšiřují dosavadní poznání v oblasti užívání návykových látek u posluchačů různých hudebních žánrů o nové návykové látky, konkrétně HHC a kratom, a další návykové látky užívané jako taneční drogy (mefedron, GHB a poppers). Mohou být také podkladem pro další výzkumy v této oblasti.

Klíčová slova:

Hudba, poruchy způsobené užíváním psychoaktivních látek, taneční drogy, prevalence